

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGELTLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Elofizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben.			
Egy évre . . .	10 kor. — fill.	Egy évre . . .	16 kor. — fill.
Fél évre . . .	5 . . .	Fél évre . . .	8 . . .
Negyed évre . . .	2 . . . 50.	Negyed évre . . .	4 . . .
Egy óra . . .	1 . . .	Egy óra . . .	1 . . . 70.
Egyesszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK IÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

Fohász

Kossuth Lajos 100-ik születésnapjára

1902. szeptember 19-ére.

Az orsz. függ. és 48-as párt megbízásából írta

Rákosi Viktor.

Mindenható Isten, Urunk és Atyánk! ki kezdedben tartod a mindenségben futó csillagvilágok és a porban csuszó férgek sorsát, kitől nyertük az élet fényét s kitől majdan megadással fogadjuk a halál árnyékát: hozzád fohászkozunk.

E napon embermilliók szívének kitárt két kapuján át suhog feléd a végtelenségbe a hála és könyörgés kettős imádsága.

Völgyeink párás mélyéből, nap-sugaras rónáinkról, a zsupfödeles fehér tanyák tornácáról, az üveges palotákból tisztán, mint egy égbe visszahulló hajnali harmateső, száll feléd a kicsinyek és nagyok, a szegények és gazdagok, a fehérkezü és barnaarcu magyarok hálaimádsága.

A Te akaratom szabta utját a Turul madárnak, mely sebes szárnycsapásokkal honkereső őseinket Ázsia bus pusztaságairól Atilla mosolygó örökébe vezette.

Te adtad, mikor szükségünk volt rá, Botond kapudöntő bárdjának az erőt, Te adtad a lechmezei Lehel kürt-

jének könyfakasztó bánatát, mely megdöbbsent nyilas táborainkat hazaterelte és sátorkaróikat maradandóan ideczövekeltte.

A Te segítségeddel ködös századokon, a vér és vas embertelen korszakain törtünk át, dolgozva, küzdve, ellenség rablánczát vagy magunk viszsza-vonásának átkát hurczolva: megfogyva, fáradtan, aléltan, vérvesztetten, de áttörtünk, de itt vagyunk és két kezünket, két szemünket, egy szívünket, egy szívényünkben ezer szerelmünk Hozzád emelve rebegjük el ezért hálaimádságunkat, óh Atyánk! És ez a himnusz száll feléd ma innen a virágok illatából, a madarak dalából, erdeink suttogásából, vizeink zugásából.

Ezer éves munka verejtékével megtermékenyített, ezeréves harc zérével megszentelt, ezeréves szenvedés könyeivel megáztatott hazánk porába leborulva, könyörgünk hozzád, Örökkévaló Isten! Állítsd meg homályos egünkön a hazaszeretet bujdosó csillagát! Hadd sugározza be mindeneknek szívét és elméjét, hogy senkise legyen e nemzet fiai közül kislelkü, gyáva: megfeledkezni tovatűnt századokkal sirba temetett őseinkről, kik tüzhelyüket, asszonyaikat, gyermekeiket, nyelvüket hazájukat, Árpád örökét védve ezrével hullottak a harcmezőn, haltak a vér-

padon, vesztek a börtön mélyén, vértettek el a sortüzek alatt.

Add, hogy ezen a nagy napon s ennek a nagy napnak minden fordulóján az emlékezet fénye villanjon át a szíveken s megihletett lelkünkön átvonuljon a szent zarándoksereg:

Az apostolok,
 a hősök,
 a vértanúk,
 a száműzöttek,
 az elnyomottak véres és bánatos légiója.

Add, hogy ezen a napon, nekünk fáradt nemzedéknek fáradt képzelete fiatal erőre kapjon, száz szárnycsapással száz esztendő szálljon vissza s aztán megálljon egy kis bölcső előtt.

Megálljon, mint megállott ott száz év előtt a magyar szabadság géniusza, hogy homlokon csókolja a bölcsőben alvó gyermeket.

A magyar szabadság géniusza, a Te égi seregeidnek legszebb anygala ott állt fényes arczatájával a bölcső mellett, örködött a gyermek álmai felé, vezette az ifju lépéseit, igazgatta a férfiu tetteit és az aggastyán utolsó lehellelével, eltakarva fényes arczatját, visszatért égi honába.

Te adtad őt minékünk: a nemzetnek, a hazának, az emberiségnek, a világnak; a gyöngéknak az elnyomottaknak, a jogtalanoknak, a szenvedőknek s meggyújtván az emlékezet

Pusztuló virágok.

Írta s a székely congressus alkalmából Tusnád-fürdőn 1902. aug. 29-én tartott felolvasó estélyen elmondta

Benedek János.

Székely tündérország bérczei közt járok,
 Mosolygnak utamra gyönyörű virágok.
 Kéklő nefelejtsek, tarka szászorszépek
 Patakok partjáról hivatón néznek.
 Enyelegve játszik a hegyek ormával
 Havasi vadrózsa, szelid árvalányhaj.
 Falunak, mezőnek tengernyi virága
 Szerető szívényeknek valamenyi drága.

Székely tündérország, be sok a virágod,
 Minden piczi szála legyen áldott!
 Szeressétek őket, ti tündér-vidékek;
 S ti is hazátokat, ti virág-tündérek.
 Simuljatok lágyan, hű szívély hozzája,
 Ne vágyjatok soha más, idegen tájra,
 Más földbe ültetve elsorvadoznátok —
 Édes virágaink: itt a ti hazátok!

Székely tündérország sok ezer virága
 Idegen ég alatt, idegen országba,

Szálanként tépdedik könyörtelen kezek,
 Az anyaföld szíve hasztalan kesereg.
 Bimbóba' lehervad tengernyi virágunk;
 Pusztulnak tündérid, szép tündérországunk,
 De emeld föl végre bubánatos orozád:
 Ne hagyd a virágid', székely tündérország!

Transvaáli élményeimből. A boschrandpietersi ütközet.

1902. év feb. 18-án a Boschrandon, Mayer Lukács tábornok parancsára, még késő este a fakhöz kötöttük lovainkat étlén, szomjan felmentünk új állásunkra a hegy-élekre.

Hajnaltól a harc vonal előtt egy felnyergelt gazdátlan lovat pillantottam meg s ezt — az állásból kiugorva — elfogtam. Az angolok erre lövöldözni kezdtek s megkezdődött az erős ütközet.

Mi a balszárnyon voltunk s ide csak néha-néha csapott le egy-egy bomba, de a jobb szárnyon iszonyatos puskaropogás volt

hallható, siettem is a jobb szárny felé s a mig csak világos volt a burokkal együtt, halomra lövöldöztük az előre törő ellenséget.

Este 7 és fél óra felé, midőn sötétedni kezdett, a burok egyenként mentek le az állásból s 8 órakor azon vettem magam észre, hogy egészen egyedül maradtam. Vissza mentem tehát a régi állásom, a bal szárnyra, de már itt is csak egy Bozukoff nevű bolgár hadnagyot találtam, ki szintén visszavonulóban volt.

Bozukoffot megkértem, hogy lássa e az én lovaimat is és hozzon fel élelmi szert mert akkor már 36 órája nem ettünk.

Én nem tudtam elképzelni, hogy egy katonának szabad legyen állását parancs, vagy engedély nélkül elhagynia s azt hittem, hogy bajtársaim vissza fognak jönni.

Vártam tíz és fél óráig, de se a többiek, se Bozukoff nem jött vissza, csak az ellenség felől hallottam néha neszt s ilyenkor sötétben találmra löttem oda.

Az ellenség mindig közelebb jött s hogy fogságba ne essek, magamnak is viszsza kellett vonulnom. Lementem oda, hol

oltárán az áldozati tüzet, égis csapó lángja hirdesse ezért hálánkat irántad, óh jószágos Istenünk!

Isten prófétája, harci kürtöt fújó, népet fölrazzó, lelkeket fölgyújtó, láncokat széttördelő, nemzetet teremtő Kossuth; te száműzött, bujdosó, hontalan Kossuth: emléked örök lézen, lélek a lelkekben, míg Árpád népe gyáva szolgálhaddá nem korcsosul.

Magyarok Istene! Rákóczi nemzete, Kossuth népe kiált föl hozzád a mélységből -

Óh adj nekünk, mint a multakban, az elfátyolozott jóvendőknek nehéz időiben is lángszellemeket, a kik a manáttan sivatagból az ígért földjére kivezessenek.

Óh add, hogy a balsorsban ne legyünk soha csüggedők, a hatalomban elbizottak, a szenvedésben gyávák és a kényelemben elpuhultak.

Áldd meg termékenységgel aszszonyainkat, hogy harczra és munkára termelt aczélszárú fiaikat adjanak a hazának.

Áldd meg termékenységgel földünk méhét, hogy aczélos buzát teremjen a népnek.

És áldd meg, óh ezerszer áldd meg e szép haza mindazon hü fiait, kik a Te színed előtt e napon szent fogadalmat tesznek: istenfélelmet hirdetni, hazát szeretni, nemesen gondolkodni és cselekedni, nagy tettekre vállalkozni, a nép javára élni, javáért meghalni, Árpád hazáját, Attila örökét szabaddá, gazdaggá, boldoggá tenni.

két lovam volt megkötvé, de fájdalom, csak a reggel fogott gyenge állatot találtam ott, mely nem bírta terhemet a hátán elviselni; így aztán fogtam a kantárszárát s ut nélkül haladtam lefelé, ahonnan a Tugela folyó zugását hallottam.

A Tugela mentén vezetett egy ut s ezen igyekeztem előre, de nem tudtam hová jutok, mert körülöttem minden csendes volt, csak néha láttam utközben egy egy majmot, mely az ütközet zajától megriadva, más vidékre menekült.

Már körülbelül egy óra hosszat haladtam előre egyedül s kissé mérgesen, — mert megvallom, nagyon elkésérítet, hogy bajtársaim és ezek között egy magyar is, így cserben hagytak, — midőn lódobogást hallottam a hátam mellett. Azt hittem, hogy az angolok üldöznek s lovam kantárszárát elbocsátva fegyveremet lövésre készen tartva, egy hatalmas „Wer da? kiáltással megállítottam. „General Bota“ volt a válasz.

Ezután örömmel haladtam a lovasok után s nem sokára elértük a rögtönzött Tugela hidat, de ideje is volt, mert a hidat öt perczel később már lángokban állott, t. i. a burok leöntötték kőolajjal s magok gyújtották fel, nehogy az angolok átkelhessenek rajta.

A hidon nagy lárma és zürzavar volt s a nagy zsvajban nem tudtam a Krügersdorfiakat megtalálni, csak egy bajtársamra, Schey Victorra akadtam rá, ki szintén eltévedt s rendkívül megörült nekem.

Atyánk! Vedd kedvesen hálánkat és hallgasd meg könyörgésünket. Ámen!

Minden magyarnak!

Magyar hazámnak és nemzetemnek ajánlom ezt az imát. Bárhol, templomban, társaskörben, családban, Isten szabad ege alatt Kossuth emlékére összegyűltök, imádkozzátok el és Isten megfogja halgatni könyörgéseiteket. Hazám rejtett ligeteiben, termő rónáin, híves patakjai mellett bujdosva, áhitatos szívvel és remegő tollal írtam, mert soha úgy nem éreztem, hogy Isten előtt állok és egy nemzet áll mögöttem. A magyarok istene áldjon meg benneteket. Szerető testvéretek

Rákosi Viktor

Mentők és rontók.

(Budapesti levél.)

(B. B) Huszonnégy órával ezelőtt még Tusnádon valánk. Színe-java a székelységnek találkozott itt. Tanakodtunk három napon át közel negyszázán. Nem mondom, hogy csupa böles szavak hangzottak el a tanácskozás közben, de minden szót a meleg és őszinte joakarat fedezett. Nem mondom, hogy a tanácskozás magasabb parlamenti formái betartottak volna, mert nem csináltunk személyes kérdéseket, és nem gazembereztük le egymást, vércse módjára magasan kalandozó beszédekkel.

Ragadozó madarak helyett inkább a szemeket kereső tyúk példáját vettük mintául. Gyűlölködés helyett inkább a szeretetnek egybeolvását szelleme hatotta át ezt a tanácskozást. Négy száz ember három teljes napon át össze nem marakodott. Botrányos szépséghiba, beösmérem. Parlamenti minősítésre ez a tanácskozás ugyan nem tarthat számot. De legalább elnézést vártunk az ősi

E tájon már kiösmertem magam s elhatároztam, hogy visszamegyünk régi táborunkba.

A régi táborban már csak két burt és egy Mayer Gusztáv nevű volt oszt. — magyar tisztet találtam s ezek is sietve mentek Pieters felé. Hívtak minket is, azt állították, hogy az angolok még az éjjel átjönnek a Tugelán.

Én az angolok átjövételében nem hittem, mert biz ok éjnek idején nem igen mnrtek mozogni, de különben is oly faradt és éhes voltam, hogy nem bírtam volna tovább menni, Mayertól kaptunk egy pár conservet és készersültet, azután éhségünket lecsilapítva és pipára gyujtva leheveredtünk.

Nagyot nevettem itt: Schey Vic'or azt kérdezte tőlem, hogy mit fogunk csinálni ha az angolok át jönnek a folyón? „Hát nagyon természetesen löni fogunk“, volt válaszom.

„Igen, de ha nagyon sokan jönnek?“

„Akkor nagyon sokat fogunk löni.“

Erre Schey megnyugodott s habár rövid ideig, de oly jól aludtunk, mint talán az előtt soha.

A boschrandi ütközetben nekünk csekély veszteségünk volt, én legalább a mi részünkön csak négy halottat és néhány sebesültet láttam, de az angoloknak 300-an felül volt halottjuk és ezért mai napig sem tudom megérteni, hogy tulajdonképen miért is vonultunk vissza és miért adtuk fel ezt a fölötte fontos állást, melynek feladása nagy befolyással volt az egész burhadjáratra.

virtusnak ama súlyedésével szemben, hogy több száz magyar ilyen hosszu értekezleten kitarított verekedés nélkül, lakoma nélkül és felkészöntő nélkül. Ám lehetetlenség volt nyugodtan elnézni azt, hogy ez a kongresszus olyan békés, közvetlen és becsületes volt.

Még le sem rőtta a székelység a meghatóan szép ügybuzalomnak fáradtságos, költséges, de szent közadóját, a fővárosi napi sajtó két organuma máris elárasztotta Tusnádot lappeldányaival. Kemény vezércikk alakjában mér ostoresapásokat e kongresszusra a — hazafias magyar sajtó. — A tanácskozás még be sem fejeztetett, a végtelen szorgalommal összehordott anyag még rendetlenül hever előttünk, de a kritika már készen van. Ez a kritika a társadalmi erőnek ezen példátlanul buzgó megnyilatkozását először megmosolyogja, azután föléje emelkedik, végre meggyanusítja, megszurkálja, megrugdálja és megtapossa; — s teszi ezt a nemzeti közvélemény tisztos ezégére alatt. Ez a kritika ostoba, mint a pólyás gyerek és gonosz, mint egy vén kerítő. Ostoba, mert nem tudja, mit tesz, gonosz, mert csak azt tudja, miért teszi.

A sajtó kaiandorainak ki kellett valahogyan kezdeniük a székel kongresszust, mert tendenciájuk ezt követelte. Hogy lelkiismeretlen mknkájukkal egy nemzeti ügynek ártnak, az mit sem tesz. A székel mentési munkájában részt vesz néhány férfi, akik politikai mellékizük miatt nem tetszenek. Ezek miatt a politikai szelindekeknek meg kell marni az egész mentő akeziót, melynél őszintébb és szebb társadalmi megnyilatkozásban magyar szem meg nem gyönyörködött. Ime, így állják utját minden vonalon egységes nemzeti eszmék kialakulásának és egyöntetű cselekvéseknek a „pártpolitika“ istentelen bünei!

Hiszen ki állítja azt, hogy a tanácskozás egyenlő volna a befejezett munkával? A gondolatot a tettől, az elhatározást a cselekvéstől nagy távolságok választják el, me-

Különbem nekem Joubert és Mayer Lukacs tabornokok eljárása már elejétől fogva nem tetszett, mert Ladysmidet nem akartak ostrommal bevenni s midőn mi európai önkéntesek felajánlottuk, hogy bevesszük az erődöt a burok nélkül, Jouberttől az engedélyt nem tudtuk megkapni a támadáshoz, pedig az angolok már akkor lóhúson éltek s minden valószínűség szerint egy pár lövés után megadták volna magukat.

Boschrand után Pietersnél foglaltunk állást s itt négy napig tartottuk magunkat, de negyed napon Mayer tabornok 4 órai fegyverszünetet engedélyezett az angoloknak a ezelből, hogy halottaikat eltemethessék.

Mi figyelmeztettük a tábornokot a fegyverszünet következményeire, mert hiszen egész biztosan tudtuk, hogy az angolok lépéseikkel lefogják mérni az állásaink közötti távolságot s 28 a yujokkal tarthatatlanná fogják tenni helyzetünket. Csakugyan vissza kellett vonulnunk, de még mindamellett állást foglalhattunk volna a Ladysmidt előtt fekvő nagy hegyen erre azonban csak akkor kaptunk parancsot, midőn a burok a szélrózsa minden irányában szétszaladtak s kevesen voltunk ahhoz, hogy az állást megszálljuk.

Ekkor határoztam el magamban, hogy Joubert és Mayer alatt nem szolgálok tovább s több társammal lementünk az Oranje szabad államba, hogy De Wett tábornokhoz csatlakozzunk.

Báró Luzsénszky Félix,
volt bur-parancsnok.

lyek között a kitartó akaratra kell majd hidat vernie. Jól tudjuk mi azt, hogy a kongresszus tanácskozásai egy, amint azok elhangzottak és papirosrattettek, ma még csak a jámbor óhajítás súlyával esnek a székeltség közjólétének mérlegére. Nem egy határozat önmagának évtizedes ismétlése és nem egy határozatnak évtizedekig kell talán érnie, hogy igazában a gyakorlati élet hasznára forduljon. De hát nem elég-e, ha csupán annyi tanulság: szűrünk le a kongresszusból, hogy ott egy országrész közvetlenül nyilatkozott meg bajai és óhajai felől? Hát nem megbecsülendő-e az, aki ilyen tanácskozáson részt vesz és képességeinek mértéke szerint igyekszik hozzájárulni a közfeladatokhoz! Hát nem elítélendő-e ez, aki ilyen veszélyes köztevékenységtől távol tartja here-lényét, azért mégis bátorodik ócsárolni a munkásokat, megzavarni köztük az egyetértést s már a bölcsönél erejét venni munkájuk hatásának? Ha erő volna a magyar közvéleményben, ki kellene közösjönnie azt a sajtót, mely az ócsárlás, a lázítás és a szétszakítás botránymunkáját végzi közöttünk!

Az a székeltség kongresszus igenis példátlanul erős és megdöbbentően hű megörökítője volt és lesz talán hosszú ideig a székeltség veszendő sorsának. Óriási anyagát ennek a tanácskozásnak a legegyszerűbb munkások névtelen százai ugyiszólván porszemeként hordozták össze. Nincs oly szerény, de megfontolásra érdemes tapasztalat, melyet hasznosítani elmulasztottak volna és aki csak egy szemernyt is érdeklődött az ügy iránt, az a tanácskozásnak gazdag anyagához hozzátehetette a maga szegénységét. Emellett székeltség és székeltség kéz végezte ezt az egész munkát. Illetéktelen egyéni érvényesülésre itt még kísérlet sem történt. Politikai ellenfelek és felekezeti szélsőségek öleltek egy s ugyanazon ügy iránti szeretetteljes felbuzdulásban. Kereskedők, iparosok és gazdák, ingó és ingatlan tőke tulajdonosai otthon hagyták osztályok és foglalkozásbeliek különválasztó kicsinyességeit; főurak a kilenczágú koronát, tisztviselők a méltóságos pöffeszkedést, szegény emberek a bizalmatlanságot mind otthon hagyták. Az emberek közötti választó falak leomlásának soha szebb példáját, mint itt, nem láttam. Megtisztultan, egyforma harcosaként léptünk be ide annak az összehozható gondolatnak, hogy a székeltség a miénk maradjon és a magyarságnak erős védbástyája legyen. Csak szánakozni lehet a fölött, aki most ócsárol vagy irigykedik, mert a testvéries egyesülésnek itt tapasztalt ritka jelensége igazi öröme s bizalomra gyulasztotta minden jó hazafi szívet.

S erősíti a jövőbe vetett reményt az, hogy ott volt a kormány is a maga szokatlanul nagy képviselével; mindenkit megnyerve, igaz rokonszenvvel merülvén bele a tanácskozásokba a kiküldöttek, nem a végrehajtó hatalom letéteményesének rideg szertartásosságával, de a hivatás szeretetétől áthatott hazafiak becsületes magyarságával. Több biztató sugarat nem vetített még közlekedés egy tanácskozásba, mint amennyi ebbe bele vegyült. A gyakorlati élet számára soha még egy-egy alkalommal annyi gazdag tapasztalatot össze nem hordottak, mint most, a székeltség kongresszuson. Anyag van tehát bőven azok számára, akik a kongresszus tanácsait közhaszonra követni és beváltani akarják.

Bármennyire is igyekezzék ócsárolni ezek után az ebhitőség ennek a székeltség mozgalomnak eddigi szép és tiszta eredményeit, én bizom benne lelkem egész őszinteségével, hogy derék, édes székeltség véreink küzdelmes története egy szebb fejezet felé közeledik.

A nagytemplom új papja.

Én még nem foglalkoztam érdemeszerint e lapban a debreczeni ev. ref. egyház új lelkészével, vagy mint őt a Szabadság című lapársunk nevezi „a nagytemplom új papjával,” pedig egyházunk minden tagjára érdekes, hogy olyan szőlőn, olyan mütassa be Jánosi Zoltán tiszteletes urat, a ki őt évtized óta ösmeri munkáival együtt. De én még idáig hallgattam, részben, mert betegségem akadályoz a szerkesztői munkában, részben, mert az izgatott kedélyek csöndesedését várom, mindennek dacára a „Szabadság” ban megjelent cikket nem hagyhatom szó nélkül. Több okokból.

Mert a cikkíró, minden bizonnyal tájékozatlanságból, viszonyainknak nem ösmeréséből, igazságtalanul jár el nemcsak a Jánosi pártjával, de magával tiszteletes Jánosi Zoltánnal, „A nagytemplom új papja”-val szemben is.

Hiveket és papot leczkértet és kioktat ez a cikkely, amiből pedig nem kérünk, sőt enyéim nevében tisztelettel utasítom vissza azt.

Az egyház emberére, „a nagy templom új papja”-ra vonatkozólag felesleges, sőt bántó az a kioktatás, hogy „politikai erejét bele (ne) oltsa a főséges papi hivatás minden pártoskodás fölé emelkedő szellemébe”; mert hiszen tiszteletes Jánosi Zoltán az, a ki mindig hangoztatta, hangoztatja, sőt a mellett küzdött is, hogy — a z e g y h á z b a n n e p o l i t i z á l j u n k .

Azt azonban sem a „Szabadság” tisztelt cikkírója, sem bárki más nem fogják semmiféle leczkértetés-el, kioktatással elérni, hogy tiszteletes Jánosi Zoltán ev. ref. lelkész az egyházon kívül, mint a hazának, a városnak egyik polgára függetlenségi érzelmait, elveit megtagadja. A tisztos fegyverekkel, a közkatona sorában küzdeni fog azért a jövőben is, a miként eddig is küzdött, azonban ezt kifogásolni senkinek sincs joga (sőt nem is illik, ha tartunk a magunk elvére valamit), annyival inkább, mert szeretem hinni, hogy nem kerülhet olyan magyar ember, kinek a lelkéből ki volna rekesztve az a vágy, az az eszmény, a független haza eszményi képe.

Mindezekután tehát mondom, hogy a leczkértetés és kioktatás teljesen felesleges, sőt részben visszatetszést is keltő azzal a Jánosi Zoltánnal szemben, ki a különféle ellenáramlatok között is hirdette és küzdött azért, hogy „az egyházban ne politizáljunk.” Ezért igen okos dolog tehát ösmereni a helyzetet és az embert, mielőtt vádlóként lépneünk föl.

Már pedig a Szabadság cikkében mind Jánosi Zoltán, mind a Jánosi Zoltán pártja igen élesen meg van leczkértetve, ki van oktatva, sőt még is van vádolva. A tiszteletes Jánosi Zoltán lelkészre vonatkozó oktatásra már feleltem, a mi pedig a Jánosi párt magvadását illeti, mivel ennek a pártnak voltam s vagyok magam is tagja, szinte van rá szavam.

A választás pártatlan elnöke, nagytiszteletű Szele György ur, a választási ered-

mény kihirdetésekor a nép ezreinek szüni nem akaró, viharos éljenzése között jelentette ki, más egyéb elösmerő szavak mellett, hogy: „a közbizalom lelkes, szép és tiszta megnyilatkozása Jánosi Zoltán megválasztása.”

És ez igaz is! Mi arról nem tehattünk, ha másrésztől oktalan inzultusoknak voltunk kitéve és ezt egyik-másik buzgó párthiv erélyesebben utasította vissza. Azért tehát tessék a megbotránkozottakat leczkértetni, a kik a kihívó viselkedéssel gyujtogatták a kedélyeket. Mi nem voltunk azok. Mi nem voltunk azok sem, a kik a „nagytemplom új papja” — legfő érdeméül politikai fanatizmusát — emlegettük, a mivel bizonyosan nem is nyerhettük volna meg mindazon politikai kérdésekben a kormány pártjával tartó polgárokat, a kik most velünk együtt szavaztak tiszteletes Jánosi Zoltánra, a Révész Imre bivatott utódjára.

Minekünk tehát nincs okunk „fátyolt borítani a papválasztásra,” a mint azt a „Szabadság” cikkírója, ki bizonyosan maga is hithű református egyháztag, — oly szívesen megcselekedné . . . Mi nyilt sisakkal harczoltunk. A „mi papválasztásunknak nincsenek nem tiszta czélzatu részei.” Mi nem szennyeztük be a lelkészünk papi palástját. Mi büszkén és szeretettel tekintünk „a nagytemplom új papja”-ra, a ki magához fogja vonzani a lelkeket, a hívők szeretetét és bizalmát, mert amit a pappá avatásakor fogadott hiven tartja és a szerint is él az egyházában és az egyháznak; azért tehát béke legyen mi közöttünk.

Ifjabb Móricz Pál.

NAPI HIREK.

Fohász

czimen a hajdunánási választókerület orsz. képviselője, Rákosi Viktor, az országos 48. és független Kossuth párt megbízásából mesteri remek, emelkedett fohászt írt. Hisszük, hogy a nagy hazafias írónak ez a lángoló lelkesedéssel, költői gyönyörű varázsszal megírt remeke, az igaz hazafiság fohásza ezernyi és ezernyi ajakról fog felzendülni a Kossuth ünnepi szent napon. A Kossuth fohászt a kiváló hazafi és író, a nánási kerület képviselője, Rákosi Viktor t. barátunk megtisztelése folytán a „Debreczen” közli először; tehát a legtörzsökösebb magyarság között terjednek el először ezek a szép igék, melyeket szeretettel ajánlunk figyelmetekbe, lelketekbe és szívén a kiváló magyar írónak és költőnek ezen prózában írott mesteri költeményét, az idők végeig maradó becsű Kossuth fohását.

A debreczeniek és Biró Lajos.

A tengerentuli vadak világában, a legnagyobb önfeláldozások mellett hét évig buvázkodott Biró Lajos, ki nemcsak nemzeté, de az egész világ háláját érdemelte

ki. Most hogy hazaérkezett az életével is játszó tudós, ünnepelik mindenfelé. Hihetőleg a debreczeni főiskola tanári kara is üdvözölni fogja egykori növendékét, amint hogy Bíró Lajost üdvözölte a debreczeni Csokonai-kör is. Az idevonatkozó üdvözlő levél így hangzik:

Mélyen Tisztelt Hazánk fia!

A debreczeni Csokonai Kör örömmel siet önt üdvözölni, midőn hosszú évekre terjedő utazás és annyi veszélylyel járó tudományos kutatás után szerencsésen haza tért! Üdvözölni önt nemcsak azért, mert mint irodalmi körnek örvidenie kell minden magyar tudós sikerén és dicsőségén, hanem mert büszkén nevezheti önt Debreczen neveltjének, a kinek tudományos képzéséhez Debreczen ős kollégiuma is hozzá járul.

Az ön sikere és dicsősége tehát Debreczen városának, a debreczeni ev. ref. főiskolának is sikere és dicsősége s éppen ezen a jogcímen batorokodunk kifejezni azon reményünket és kérésünket, hogy nem sokára Debreczen falai között élő szóval mondhatunk önnek szíves Isten hozottat és hogy ön ugyanakkor szerencsétlenül fogja körünket és abban Debreczen művelt társaságát érdekes uti elményeiből és nagyfontosságú kutatásaiból vett előadással.

Örvendő üdvözlőnként és vendégszerető meghívásunkat ismételve, maradunk a viszontlátásig is ön iránt

hazafias tisztelettel:

Debreczen, 1902. augusztus 31.

Géresi Kálmán,	Kardos Albert,
a Csokonai-kör	a Csokonai kör
elnöke.	titkára.

Kossuth ünnep Hajdubadházon.

Boeskey szabad hazáért küzdő hajdúinak utódai, ahajdubadházi nép sem maradhat s nem is marad el azon oltártól, melyen a magyar haza nagy fiának, Kossuth apáknak tömjenez Magyarország minden igaz fia, Simon Károly és társai indítványára a község képviselőtestülete egyhangú lelkesedéssel kimondta, hogy a haza atyjához illő módon fogja megülni a százados évfordulót. Bizottságot küldött ki azért az ünnep előkészítésére s átiratban felhívta a Kaszinót, a polgári dalegyletet, Polgári olvasókört és a Gazdakört, hogy a bizottságba a maga részéről tagokat küldjön ki. A körök augusztus 31-én választják meg képviselőiket. Ennek megtörténte után a bizottság azonnal meg fogja kezdeni működését.

A kollegium megnyitási ünnepe.

Öreg kollegiumunknak e hó 9-én megnyitási ünnepe lesz. Nagy ünnep ez. Megnyílnak a zárt iskolatermek. Megkezdődik újból az igehirdetés. A haza, a hit szeretetnek és a tudománynak a zsenge lelkekbe való ültetése. Az öreg kollegium ezen ünnepélye alkalmából az ezidei akadémiai igazgató irást adott ki. Így hangzik:

Meghívó. A debreczeni ev. ref. főiskola összes tanszakainak megnyitási ünnepélye folyó 1902. évi szeptember hó 9-én délelőtt 9 órakor leendő, Előzetesen gyülekezés d. e. fél 9 órakor a kis tanácsteremben (új épület I. emelet.) 9 órakor ünnepélyes istentisztelet a városi nagytemplomban, melyen imádkozni fog Csiky Lajos főiskolai lelkész ur. Istentisztelet után a kis tanácsteremben a főiskolai hatóságok és képviselők üdvözlése az akad. igazgató által, majd a diszterem-

ben Dr. Kérészy Zoltán 1902—1903. tanév-akad. igazgató fogja székfoglalóját megtartani. Ez ünnepélyre a mélyen tisztelt Czimet van szerencsém meghívni. Debreczen, 1902. augusztus 28. Dr. Kérészy Zoltán akadémiai igazgató.

A papválasztás utóhangjaul

ezuton kívánjuk kijelenteni, hogy a választás küzdelmeiből győztesen kikerült lelkes jelöltünk, nt. Jánossy Zoltán — dr. Varga Lajos urnak sajtó utján ellene intézett nyílt támadására felelni egyáltalában nem kíván, habár ezt (a választás előtt) ifjabb Móricz Pál „Nyílt levelében“ kilátásba is helyezte. A további polémia tárgyalanná lett — mert a választás eredménye elég megfelelő válasz Debreczen polgársága részéről dr. Varga Lajos ur támadására.

Az adóbehajtások megkezdése.

A pénzügyminiszter az aratási idő tartamára tudvalevőleg rendeletileg felfüggesztette az adóvégrehajtók működését. Ezt a rendeletet a pénzügyminiszter most visszavonta s utasította a pénzügyigazgatókat az adóhatalékok sürgős behajtására. A learatott gabona nagy részben tudvalevőleg még ki sincs csépelve s a pénzügyminiszternek ez a rendelete alkalmas lesz arra, hogy az adóhatalékos kisgazdákat buzájuk, gabonájuk bármily áron való eladására kényszerítse. . . . Ez az igazi modern tatárjárás, midőn megperdül a végrehajtók dobja.

Mattachich Géza adósságai.

A kiszabadult Mattachich Géza főhadnagy adósságaira vonatkozólag a főhadnagy családja ma a következő nyilatkozatot tette közzé a hivatalos lapban:

„Tudomásukra hozzuk az érdekelteknek, hogy fiunk, illetve mostoha-fiunk Mattachich Géza adósságaiért sem kezességet, sem bármilyen fizetési kötelezettséget nem vállalunk.

Lobor, 1902. aug. hó végén

Gróf. Keglevich Oszkárné,
szül. Mattachich Anna,
gróf. Keglevich Oszkár.“

Kutatás a városi levéltárban.

Zsák Adolf r. k. s. lelkész, muzeumi titkár, tegnap a debreczeni városi levéltárban kutatott a nagyváradi latin szertartású püspökség multjából származó okiratok után. A szorgalmas ifjú történésznek Zoltai Lajos szolgált felvilágosításokkal.

Házasság.

Heynke Oszkár államv. hivatalnok e hó 6-án. d. u. 5 órakor esküszik meg a r. k. templomban özv. Balogh Istvánné leányával Mariskával.

Elgázolt pályafelvigyázó.

Dévaványán ma reggel szörnyű szerencsétlenség történt. Reggel 7 óra 40 p. kor a Kisajszállás felé induló vonat mozdonya egy teherkocsit dobott hátra, mely a sín mentén álló Szőke Sándor pályafelvigyázót elgázolta. Szőke nyomban meghalt. Felesége s 3 gyermeke gyászolja.

Debreczeniek a pozsonyi kiállításon.

A pozsonyi mezőgazdasági kiállításon — mint már jeleztük — tekintélyes számban vesznek részt a debreczeni gazdák is. A mi gazdáinknak különös szerencsésük az, hogy Sporzon Pál tanár a kiállítás egyik csoport biztosa. Az ő kalauzolása mellett könnyű áttekintést nyerhet minden kiránduló a kiállítás részleteiről. Jelentkezéseket még mindig elfogad a gazd. egyet. titkára, Rácz Lajos, aki a kirándulást vezetni fogja.

A braganzai herceg öngyilkossági kísérlete?

A Pesti Napló után közöljük:

A M. H.-nak egy londoni levele azt a Londonban elterjedt hírt újságolja, hogy Ferencz József braganzai herceg ismert ügye izgalmainak hatása alatt morfiummal megmérgezte magát. Véletlen szerencse, hogy tette végzetes következkéssel nem járt. A herceg most már tul van minden veszélyen. Az ismert afférről azt mondja a levél, hogy két rossz hírű nő keverte bele fortélyosan ebbe az ügybe. A herceget már eddig is nagy izgalmomba ejtette a csuf kaland. És hogy ügyét most az esküdtribóság a nagy nyilvánosság előtt fogja tárgyalni, fokozta kétségbeesését. Teljesen visszavonult a társaságtól. Barátai hasztalan igyekeztek őt megvigasztalni és biztatni. Egyre nyomozta azt a két nőt, a kik őt a kelepcebe csalták és akikkel bebizonyíthatta volna, hogy ravasz fondorlattal lépve vitték. De ezeket a nőket hiába kereste. Végső elkeseredésében öngyilkosságra szánta el magát, de a kísérlet, mint említettük, meghiusult.

Királyi elismerés Gyulai Pálnak.

Gyulai Pál egyetemi tanári tanszékéből nyugalmabaavonult s már el is bucsuzott professortársaitól és tanítványaitól. Nyugalombavonulásának epilógusa az a királyi kézirat, amely a hivatalos lap mai számában jelent meg. A király teljes elismerése kíséri nyugalmába egyetemünk hosszú évek során át volt díszét.

Két tudós halála.

Hajnik Imre kiváló jogtörténész az egyik halott. Az akademia rendes tagja. Egyetemi tanár. Több jogtörténeti munka szerzője, Királyi kitüntetésben is részesült. — Steindl Imre volt müegyetemi tanár és építész, a másik halott tudós, a ki az új parlamenti palotát is tervezte és építette. Mindkét tudósunk halála érzékeny veszteség e magyar nemzetre.

Öngyilkos háztulajdonosnő.

Ma reggel 8 órakor jelentették a rendőrségnek, hogy egy asszony öngyilkosságot követett el. A rendőrség kiküldöttjei lementek a helyszínére, Hadház u. 3 sz. alá és megállapították, hogy az öngyilkos özv. B. Tóth Lajosné 47 éves háztulajdonosnő, ki gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát. Az előhívott orvos már csak a halált konstatálhatta.

Tartalékosaink itthon.

A 39-ik háziezred tartalékosai, kik egy hétig Radna Lippán gyakorlatoztak, ma reggel indulnak haza különvonaton a máriaradnai állomásról. Két hét múlva jön haza az ezred aktív törzse azoknak kivételével, a kik a szeptember 16-iki lefuvas után elszéledtek szülőföldjükre.

Múlt havi születések és halálozások.

A múlt augusztus hónapban 184 egyén halt el Debreczenben. A születések száma ezzel szemben 234, a szaporodás tehát 50 lélek. — Julius havában 32 lelekkel szaporodott Debreczen lakossága.

A városi tanács takarékoskodik.

A városháza közgyűlési termében a legszenvetemesebb viták akkor törnek ki, amikor a tekintetes tanács költkezőségi hajlandóságát bíralgatják a városatyák. Ilyenkor dörgedelmes szónoklatok hangzanak el a helyes városi háztartás politikájáról s a tanács alaposan kioktatva hagyja el a gyűléstermet. A városatyák egyrésze ugyan azt hiszi, hogy ennek a kioktatásnak nincs semmi fogantatja, pedig hát van! Egy rendelet került tegnap a kezünkbe, amely a tanács peccsétjével állatva sorra járta már a hivatalokat. Azt adja tudtára ebben a tisztelőknél a tanács, hogy ezután semmi néven nevezett munkálattal nem fizet a házi pénztár, csak abban az esetben, ha az jóváhagyás végett már megjárta a mérnöki hivatalt. Apróbb asztalos, lakatos munkát, amely eddig szó nélkül fizettek, ezután a főmérnöki jóváhagyás után fizetik ki csak. Ha nem is ezeket, de szép kis összeget takarít meg ezzel a város. Már pedig a mai bomlodozó pénzügyi viszonyok között ez is becses dolog.

Beiratások a debreczeni róm. kath. főgymnasiunban.

A katolikus főgymnasiunban szeptember hó 1. 2. és 3. napján 9—12 óra között folytatódna a fűlételek, míg a beiratások szeptember hó 29. és 30. napján fognak megtörténni. — A javító, pótló és magán vizsgálatok szeptember hó 26. és 27. napján lesznek. — A tanév teljes nyolcz osztálylyal október hó 1-én ünnepélyes „Veni Sancte“-val nyitattik meg. — Váradai Károly, főgymn. igazgató.

A Debreczeni országos athletikai verseny.

A f. hó 7. és 8-án az új sporttérren tartandó nagyszabású versenyre a nevezési határidő tegnap f. hó 1-én lejárt. A debreczeni torna és kerékpáros egyesület ügyvivő elnökétől nyert adatok szerint a következő athleták és kerékpáros versenyzők neveztek: Posszert János magyar uszó egyesület. Katzer Ödön fővárosi kerékpár egyesület. Fisch Márton fővárosi kerékpár egyesület. Buda Győző budapesti torna és uszóegylet. Bernáth János budapesti torna és uszóegylet. Kovács Nándor budapesti (budai) torna egyesület. Corai Arthur budapesti torna-club. Bóti Sándor budapesti torna-club. Fothi Nándor nemzeti tornaegylet. Katona Gyula nemzeti tornaegylet. Horvát Boldizsár nemzeti tornaegylet. Crether Rezső magyar athletikai club. Vajda Károly budapesti athletikai club. Gaál Lajos budapesti athletikai club. Czégány István budapesti athletikai club. Guttman Miklós budapesti athletikai club. Komjáthi Rezső bpesti Condor kerékpár egyesület. Hellmich Miksa Ó budai tornaegylet; Hellmich Pál Óbudai tornaegylet. Sisó Lajos Óbudai tornaegylet. Kakas Gyula bpesti torna club. Weymann Arthur bpesti torna club. Soltész József bpesti posta és

távíró hivatalnokok sport egylete, Péderi Elemér bpesti posta és távíró hivatalnokok sport egylete, Erődi Béla bpesti posta és távíró hivatalnokok sport egylete, Gabrovitz Emil bpesti posta és távíró hivatalnokok sport egylete, Sadelmayer Antal budapesti posta és távíró hivatalnokok sport egylete, Alt János aradi tornaegylet, Ziffer Sándor aradi tornaegylet, Matolai Gyula aradi tornaegylet, Neidenbach Ödön aradi tornaegylet, Solymos Ferencz aradi tornaegylet, Vitkay György aradi tornaegylet, Petkovics Béla aradi „Meteor“ kerékpáros Egyesület, Duffner János aradi „Meteor“ kerékp. Egyesület, Györffi Ernő aradi „Meteor“ kerékpáros Egyesület, Zsák Zoltán h.-m.-vásárhelyi torna és vívó egyesület, Szabó Lajos nyíregyházi kerékpáros egyesület, Dayka Endre nagyváradai tornaegylet, Ehrenreich Jenő debreczeni polgári kerékp. egyesület, Vida Vilmos debr. polgári kerékp. egyesület, Hajnal Arthur debreczeni torna és kerékp. egyesület, Rudolffy Imre debr. torna és kerékp. egyesület, ifj. Béróssy Mihály debr. torna és kerékp. egyesület, Grünvald Lajos debreczeni torna és kerékp. egyesület, Grünvald Zoltán debreczeni torna és kerékp. egyesület, Farkas László debreczeni torna és kerékp. egyesület, Schirf Henrik debreczeni torna és kerékp. egyesület, Csűrös Gyula debreczeni torna és kerékp. egyesület, Tikos András debreczeni torna és kerékp. egyesület, Szabó Ödön debreczeni torna és kerékp. egyesület, Futó Sándor debreczeni torna és kerékp. egyesület, Tihanyi László debreczeni torna és kerékp. egyesület, Sólyom Béla debreczeni torna és kerékp. egyesület. A debreczeni torna és kerékpáros egyesület football csapatja. Csatárok: Róth János, Perczel Dénes, Csűrös Szilárd, Grünvald Zoltán, Drobni Ferencz. Fedezet: Hajnal Dezső, Csűrös Gyula, Grünvald Lajos, Hátvéd: Oláh Miklós, Balogh István, Kapusi Deák Sándor. Tartalék: Tihanyi László, Farkas László.

Elszabadult elmébeteg.

A közkórház elmeosztályának pavillonjából tegnap délután elszabadult egy szerencsétlen elmébeteg. — Kijátszotta ápolóinak éherséget s keresztül vetette magát a deszkakerítésen. Szerencsére idejében észrevették a szökését s még a kórház udvarán elfogták. Óriási erőfeszítéssel vitték vissza czellájába, ahol alapos őrizet alá vették.

Tanév megnyitás az izr. iskolában.

A t. cz. szülők és gyámok ez uton is értesítettnek, hogy a helybeli izr. statusqu hitközség iskolájában a tanév ünnepélyes megnyitása a Deák Ferencz utcai nagy templomban f. hó 4-én, azaz csütörtökön délelőtt 9 órakor lesz. Az iskolaszék.

A nagyszzebeni rendőrség.

Felháborító esetről értesít bennünket nagyszzebeni tudósítónk. — Nagyszzebenben nincs biztonságban a magyar ember s az ottani rendőrség az utolsó szálíg vak eszköze a kazafiatlan szászok izgatásainak. — Nagyszzebenben ha magyar embert pillantanak meg a nemzetiségi jó m a d a r a k, azzal akarják megbosszantani, hogy a czigányokkal a Gotterhaltét játszatják. Ma is így történt egyik vendéglőben mire egy derek fiatalember harsány hangon többször is abezugot kiáltott a szászok szárnótájára. Erre feldühödtek a szászok s a védtelen ember ellen fordulva, bántalmazni kezdték. Több helyen súlyos sérüléseket szenvedett a barbároktól s csak nagy nehezen tudott kimenekülni közülök. De alig érezte valamennyire biztonságban magát, előállott a rendőrség és érthetetlen okból 20

korona pénzbüntetésre ítélte el a senki ellen nem vétő fiatalembert. Vagyis a nagyszzebeni rendőrség azért ítélte el pénzbüntetésre, mert abezugot mert kiáltani a Gotterhaltéra. Hát mi itt nyilvánosan tiszsz is leabezugoljuk hóhérimusznak deklarálják a Gotterhaltet, melyet nem szabad magyar embernek végighallgatnia, s vajjon minket nem ítél-e el érte valamelyik higvelejjü rendőrközeg? Majd mi is elhuzatjuk a nagyszzebeniek nótáját, csak várjanak egy kissé. Ismerik ezt a nótát széles Magyarországon mindenütt. Hogy tetszik vajjon majd a szászoknak ez a hires nóta:

Megállj német, majd megbánod,

Hogy a magyart eszszekvárod.

Bőrödből csinálunk dudát

Azon fujjuk el a nótád:

Mégis hunczut a német...

Ez a legigazabb magyar nóta tisztelt nagyszzebeni rendőrség. Majd a magyarok meg ezt muzsikáltatják, de akkor a zöldszászok is tapogathatják a hátukat,

A szimuláns.

Egy vidéki gyalogezredhez besoroztak egy mesterlegényt, akinek azonban sehogy sem tetszett a gyöngyélet, bármennyire föl-magasztalja azt a népdal. A mikor az ezredorvos vizsgálatot tartott, a mi regrutánk se szó, se beszéd, csak odavágódott a földhöz a szeme fehérjét fölfelé forgatta és úgy turta a tajtékot a száján, hogy azt irtózat volt nézni. Beszállították a csapatkórházba, pedig az ezredorvosnak erős volt a gyanuja hogy csak szimulálja a betegséget a legény. Ki is eszelt hamarjában egy ravasz fortélyt, amivel kiszédi az igazságot a regrutából. Egy délután a főhadnaggyal együtt belépett a kórházba. A legény, amint észrevette őket, gyorsan a fal felé fordult és elkezdett hortyogni istenigazában.

Ezt mégis kényelmesebbnek tartotta, mint az örökös nyavalyatörést. Az orvos odaállott melléje és hangosan mondta:

— Alszik!

A főhadnagy sajnálkozva kérdezte:

— Aztán mi baja a szegénynek?

— Eskóros a szerencsétlen! Csak azt az egyet nem értem, hogy amikor rohama van, nem vakarja a jobb kezével a bal talpát. Pedig minden eskóros ezt szekta csinálni. Erről lehet rájuk ismerni.

A legény örvendezve kaczagott befelé.

— Ejnye be jó, hogy ezt megtndtam!

Egy óra múlva jelentették az ezredorvosnak, hogy újra kitört rejtja a betegség. Bement a kórház-szobába a főhadnaggyal. A reguta ott rangatózott az ágyon és a jobb kezével buzgón vakarta a ballabát.

A magyar dal és zene társaságát

a Dréher söresarnokban naponta nagy közönség hallgatja, óriási tetszést keltenek s minden énekszámot hatalmasan megtapsolnak. Belepti díj nincs.

Dráma a menyegzőn.

Véres menyegzői dráma játszódott le tegnap Zsebely községében. Egy odaváló román gazda, Mirku Miklós, elvette a falu legszebb leányát, Argyelán Mária-t s nagy násznép kísérette az ifju párt a templomba. Eskövő után román szokás szerint az első vőfély vezette a leányt a lakodalmass házhoz. Midőn a ház elé értek, a vőfély hirtelen kést rántott elő s azt a menyasszony mellébe szurta. A násznép rémulve rebhent szét, de a merénylőt, akinek Korin György a neve, így hívták a hirhedt mérgezesi per fővádoltját is, sikerült elfogni. A leány sebesúlyos, de az orvosok azt hiszik, hogy megmenthető az életnek.

A rabló rendőr vizsgálati fogságban.

Bangó Márton, a fosztogató rendőrt tudvalevőleg letartóztatta a kir. ügyészség. Bangó azóta az ügyészség fogságában van. A törvényszék vádtanácsa tegnap hozott határozatával jóváhagyta a Bangó Márton előzetes letartóztatását. Hoffmann vizsgálóbíró legközelebb fogja kihallgatni a rendőrt, a kinek ügye eléggé gyanús és kitűnő anyag egy törvényszéki tárgyaláshoz.

Felhívás az öreg honvédekhez.

Az öreg honvédek ezúton kéri fel az elnökség, hogy azok, kik a budapesti Kossuth ünnepen részt akarnak venni, jelentkezzenek vagy az elnök-nél vagy az alelnök-nél.

Kétszáz szegény tanuló.

Pár nap óta valóságos népvándorlás van a városházán. Megkezdődtek a beiratások a szegénysorsú szülők egymásnak adják a kilincset. Valamennyien szegénységi bizonyítványt kérnek, úgy hogy ezen a héten nem kevesebb mint kétszáz bizonyítványt állítottak ki, amelynek alapján a gyermekek tandíjmentességet nyernek. Alig győzik kiállítani a bizonyítványokat s a véleményezéssel nemkevesebbé sok dolguk van a kerületi biztosoknak is.

Debreczeni rövid hírek.

Szávay Gyula kereskedelmi és iparkamarai titkár Maramarosszigetre utazott. A kamarai kongresszus kirándulását készíti elő. — **Baka virtus.** Kamarai Gyula 3 dik honvédegyalozredbeli baka a Kramer fele korcsmában mulatott. Cziganyt parancsolt és végül összeveszett Jnhasz Lajos népszéneszszel, kit összeszurkált az oldalfegyverrel. A cziganyt a kórházba, a bakát az ezred börtönébe szállították. — **A kereskedő társulatot** átiratlag hívta meg a tanács a Kossuth ünnepre, de átiratlag kérte fel arra is, hogy szept. 17-én alampionos felvonulás időtartama alatt tartsák zárva üzleteiket. Mi azonban hiszszük, hogy a hazafias debreczeni kereskedők ezen egész napot megfogják ünnepelni velünk, ugys a vásárlást e napról elfogja halasztani az ünneplő közönség. — **A rendőrség** Bajta József veszedelmes zsebtolvajt letartóztatta. — **A boszniai katonaszökevény,** Dámó József, a Pavillon-kaszárnya fogságában volt elzárva. Szombat este fel törte a börtön ajtót. Megszökött. Körözik. — **Meghalt** a lóvasut áldozata, a kis Lakatos József. Felboncolták. Vizsgálat folyik a lóvasut kocsis ellen, mert gyanúsítják, hogy nem túlkölt idejében. — **Deli József** 14 éves fiúcska kezét egy ismeretlen borbélysegéd ellátta a Möriztelepen. Tréfából kerekedett a végzetes eset, de szerencsére a kis fiu sebét nem kell amputálni. A borbély segéd maiglan ösmeretlen. — **Agarász verseny** tartanak október derekán Debreczenben, a Hidvéger és Jabloncay pusztákon rendezik Szapáry György gróf a verseny elnöke.

Bővítik a Csillagbörtönt.

Szeged város nevezetessége a híres Csillagbörtön, melynek multjához annyi érdekes esemény fűződik, nevezetes változásnak néz elébe. Azt tervezik, hogy a ker. börtön mögött levő telkeket megvásárolják és az épületet olyképp építik ki, hogy a ker. börtön udvarába jutna be az államfogház épülete is. Régi terv ez már, melyet a polgári törvényszéki palota kibővítésével együtt akarnak megoldani. A Csillagbörtön igazgatója a napokban járt Kallay Albert főispánnál és maga a főispán volt az, aki felkérte

a börtönigazgatót, hogy sürgesse meg az igazságügyi miniszteriumban a kibővítésnek régóta halogatott ügyét. A börtönigazgató azóta személyesen járt Budapesten és az igazságügyi miniszteriumban arról értesült, hogy a ker. börtön épületének kibővítését a törvényszéki palota kiépítésével egyidejűleg fogják végrehajtani.

Ingatlanok forgalma.

Kéki Sándor veszi a debreczeni 2730 sztjvben 7993. hrsz. a foglalt 4 hold 1550. négyszögöl ondódi földet Ecsedi János és neje Tóth Juliánnától 3000 kor.

Fogel Gyula és neje Tóth Emma veszik a debreczeni 3056. sztjben 5445. hrsz. alatt foglalt 1080 öl Boldogfalvi kerti szőlőt Keszei József és neje Szilágyi Zsuzsánnától 4000 kor.

Mennyhárt Sára, volt Nagy Józsefné veszi a debreczeni 4550. sz. tjbén foglalt Gyöngyvirág-utca 19. sz. ház ujosztásu földjét és a fancesikái 30. sz. tjbén foglalt 14 hola 239 négyszögöl kaszálónak özv. Menyhárt Józsefné Kállai Zsuzsánnát illető felezését 2000 korona értékben.

Piránszki István veszi a debreczeni 8024. sztjben 11340. hrsz. foglalt 4 hold 638 négyszögöl ujosztásu földet Zagya János és neje Balogh Zsuzsánnától 2800 koronáért,

Steiner Gáborné, Osztreicher Karolina veszi a debreczeni 4841. sztjben, 4794. hrsza foglalt 846 négyszögöl Széchenyi-kerti szőlőt dr. Schönfeld Lipót és társaitól 1920 koronáért.

Nagyváradai agyarkodások.

— A legújabb sütet. —

A nagyváradiai agyarkodása nem mai keletű, de különösen az újabb idő óta tettszelegnek azzal némely váradai újságok, hogy bárha igazságtalanul, alaptalanul, de gyalázzák Debreczen várost és mindent ami debreczeni.

Egy idő óta, mondhatjuk legújabbban, a váradai Szabadság című újság, a Biharországi kormánypárt lapja üzi ezt feltűnő kedvteléssel.

Legutóbb is otrombán, durván igyekeztek pellengérezni Debreczenet. Mi ezt az immaron divatos hangú váradai újságcikket, hogy a debreczeniek is fogalmat szerezzenek a roszt indulat szertelen csapongásai felől, közöltük, azután pedig a lapunk olvasóinak az izlését mindig figyelem előtt tartó komoly módon vissza is utasítottuk. — És mi most erre az újabb nagyváradai válasz, mely a váradai „Szabadság“ vasárnapi számában jelent meg, — ? Hát igen természetesen és következetesen újabb piaci hangú gyalázkodás; melynek egy épületes részét méltató sorok kíséretében közli is a debreczeni Szabadság és így hangzik:

Debreczen.

„Az a Debreczen című cikk, a mely a (nagyváradai) Szabadság mult vasárnapi számában jelent meg, három debreczeni lapot is megszólaltatott. A három cikk közül kettő — a Debreczen című cikk írójának véleménye szerint — megerősítése annak az ítéletnek, hogy **Debreczen minden kulturjelensége kétségbeejtően alacsony nivóju.** A két cikk ugyanis **salangós káromkodás és ostoba köpködés,**

csupa zagyvaság és értelmellenség: szomorú jele annak a **hirhedt sütyedésnek, a melyvel a debreczeni sajtó csaknem kompromittálta az egész vidéki sajtót,** Egyedül a harmadik cikk alkalmas arra, hogy némiképp meggyengítse Debreczenről való véleményünket. Teljesen elszoktunk tőle, hogy a Harsányi-affér városából komoly és előkelő hang is szóljon felénk.“

A váradai „Szabadság“ ezen legújabb sütetével a debreczeni „Szabadság“ érdemén felül foglalkozik. Már pedig a tisztelt debreczeni lap társunk is meg fog győződni arról, hogy hiába való fáradozás „falra borsót hányni“, az ott meg nem fakad, az ott gyökert nem ver. És a tisztelt debreczeni lap társunk megszivlelést érdemlő érveire, igazmondására is csak újabb, a fenti váradai — úgy látszik — előkelő modorban és hangon megirt szertelenkedések lesznek a válaszkok. Már pedig ezt mi az izlésünkkel nem tartjuk összeegyeztethetőnek; de meg sokkal komolyabb elfoglaltságunk is van annál, hogy az ilyen kofalkodásban gyönyörűséget találjunk. Mi a független magyar faj, magyar haza, magyar föld személyeiért küzdünk és szolgáljuk is azokat gyöngye erőnkhez képest, azért ilyen kicsinye s gonoszkodásokon nem akadunk fent, azt figyelemre nem méltatjuk (noha a példázat okaért esetrőlesetre közlünk is „mustrát“ belőlük az olvasóinkkal) hanem haladunk tovább a kitűzött ösvényen, mint a néhai való jó Pulszky Ferencz — karavánja . . .

Pályaválasztók figyelmébe!

Nemsokára megnépesedng az iskolák, az igazgatóknak és intézetek vezetőinek pedig előre borsózik a hátuk a jelentkezők nagy számától s a visszautasításoktól, melyeknek megtételére kényszerítve vannak.

Hiszzen igen örvendetes jelenség volna az, ha azt a rengeteg embert, mely az iskolákat keresi fel, a tudományok iránti hajlam, a tanulási puritán vágy ösztönözné a nagy részök nem kizárólag azért választaná a tudományos pályát, mert abban s meggyőződésben van, hogy a megélhetés, mindennapi kenyér megszerzése ez uton sokkal könnyebb. Nem lehet mondani s általánosan állítani esztelenség is hogy nincsenek, kik tehetségükkel számot vetve, hajlamaiknak engedve választják maguknak a tudományos pályát, de évek tapasztalatára hivatkozva határozottan lehet állítani, hogy igen sok tehetségtelen egyéniséget a könnyebb életmód hiu reménye, a nagyragyás-a más pályák iránt táplált okatlan ellenszenv, ferde előítélet csábit el. S kik talán más pályákon igen jól érvényesülhének, itt teljesen háttérbe szorulnak s csak későn jutnak arra a keserű meggyőződésze, hogy egész életük egy nagy tévedés volt, melynek szomorú következményét haláluk órájáig fogják érezni.

De nem csak a kényelmesebb élethez fűzött csalóka remény az, mely a pályaválasztásnál az ifjuság nagy részét tévútra vezérli és mindenáron tudományos pályákra készíti. Nagy szerepet játszik itt a témérdek tévező közt a társadalom előítélete is.

Társadalmunk majd minden rétege meg van metelyezve a sok téves előítélettől.

Társadalmi egyenlőségről valójában szó sem eshetik, most is egy sajátos kaszt-rendszer dominál társadalmunkban, mely igen nagyra teheti híveinek számát. És a kik ezen rendszernek a hívei azok sok tekintetben igen furcsa felfogással bírnak magáról az emberről, hazájával és önmagával szemben való kötelességeiről.

A társadalom téves, ferde nézeteiben kell kereshnünk egyik igen fontos okát annak hogy nálunk az iparos és kereskedő pályát választók száma más országokhoz viszonyítva igen csekély.

Nézünk csak tovább az orrunknál, vizsgáljuk meg a külföldi művelt államokat s akkor tisztában leszünk vele, hogy a miért valaki az ipari vagy hereskedelmi pályán gondolja legjobban érvényesíthetni tehetségeit, a miért valaki nem szegyenli a munkát, azért az is ember, azért azt nem kell lenézni, azt nem kell megvetéssel illetni, mert bizony már maga a munka is tisztelést érdemel. De sajnos a mi társadalmi köreink nagy részében ezzel homlok-egyenest ellenkező, ferde nézet uralkodik és ennek káros következményeit, illetve hatását érzik iparunk, kereskedelmünk, meg aztán gazdasági életünk is, szóval maga az ország.

Hát nálunk melyik apa adja kereskedőnek, vagy iparosnak a fiát? Első sorban az, kit szűkös anyagi viszonyai rákényszerítenek, mert az iskoláztatásra nincs pénze, aztán az, kit a csalhatatlan bizonyítékok, azaz bizonyítványok, meggyőzték végre arról, hogy fia más pályán legkisebb tehetségének sem adta jelét. És ezzel vége: más apa nem adta gyermekét ide. Így hát ez említett pályákon vagy olyanok vannak, kiknek a czélyszerű tanulás lehetőségét már maga a természet megtagadta, vagy olyanok, kiknek a munkát, előmenetelt nagy szegénységük a korai szenvedések és megpróbáltatások igen megnehezítik.

Az apa, ha fia nem mutatja fel a kellő eredményt azzal ijesztgeti fiát, hogy inasnak adja s ezzel az ilju nemzedékben jó előre ellenszenvet keltenek az ilyen pályák iránt.

És mégis azt szeretnők, hogy ilyen viszonyok közt matasson kereskedelmi, vagy ipari életünk fejlődést.

Nem elég, hogy az Ausztriával való kereskedelmi szerződés és alárendelt provincia szerű állapot annyira megnehezíti helyzetünket e tekintetben, még mi is saját magunk ellen cselekszünk?

Nálunk a művelt, tanult ember, ha tudja is, hogy a kereskedelmi pályákon legjobban érvényesülhetne, mégse választja azokat, mert már vagy maga is híve a téves társadalmi nézeteknek, vagy fél az előítélettől. S ritka, ki ezeken túl teszi magát. Mennyivel más képet nyújtanak e tekintetben a nyugati államok! Ott nem nézik le a szorgalmas, dolgos iparost, vagy kereskedőt. Nem félnek attól, hogy a magasabb társadalmi osztályok légkörét megfertőzteti a becsületes munkás embernek lehelle, hanem igenis tisztelik, becsülik őket, mint a hogy meg is érdemlik.

Nálunk a legtöbb apa így gondolkozik: „Ha már fiamat taníttatni neveltetni akarom, akkor urat csinállok belőle.“ És ha van gyermekének tehetsége, ha nincs, a tudományos pályára kényszeríti azon jó reményben, hogy így a leghelyesebb utat mutatta meg neki. A világ összes kincseért sem engedné, hogy kereskedő, vagy iparos legyen. Hiszen szegyelni kellene magát fiának foglalkozása miatt. Inkább legyen titulus, irtulus nélkül, mint megfordítva. Pedig hát ez nagyon ferde gondolkodás mód.

Ezért vannak tömve a tudományos pá-

lyák tehetségtelen egyénekkel, kiknek tömkelegében még a valódi zseniális ész is csak nehezen haladhat. Ezért oly nagy a protekció, a mely gyakran egészen elveszi a munkás ember kedvét éreztetve vele az igazságtalanságot.

Azért hát ne szegyenljük mrgtagadni a dolog végét, ne resteljük a becsületes munkát s a helyett, hogy a balhiedelműek táborát erősítenénk, példaadással indítsunk harcot a káros hatású ferde nézetek ellen.

S munkánknak bizonyosan lesz igy eredménye!

Senex.

Jelenkorunk legnagyobb evangélistájáról.

(Moody felfedezése.)

D. L. Moody, a jelen kornak legnagyobb evangélistája volt, a ki ezer és ezer lelket vezetett el a Krisztushoz. Hogy miként lett az igének hirdetője, arra nézve Rev. J. B. Stillson, Rochesterből, N. Y. államból érdekes felvilágosításokat ad. Ő volt az, a ki, hogy úgy fejezzük ki magunkat Moodyt felfedezte. E két férfiú első találkozását beszéljük el az alábbiakban:

„Az 1857-ik esztendőben nagy kiterjedésű evangélistai munka folyt az egész Amerikában. De a legnagyobb eredményeket Chicagóban érték el az urnak mezején munkálkodók s itt volt a mozgalom a legnagyobb. Mintha érezte volna az egész ország, hogy nagy háboru előtt áll: buzgón nyitá meg azért szívét az urak igéje előtt.

Én magam is munkálkodtam, miután megismerkedtem Lockwood Brownal, ki akkor a Bethel missiót vezette. Megtudtam tőle hol van a városnak legrosszabb része. Odamentem, hol a legnagyobb szükség volt a Krisztus evangéliumára. Meglátogattam ez elhagyott városrésznél a lakosait, meggaadtam az alkalmat, hogy velők a Krisztusról beszéljek s vallásos lapokat, s olvasmányokat oszszak szét közöttük. Három vagy négy hétig munkálkodtam így mikor egy vasárnap a folyó mentén a Van Buren utcán siettem fölfelé. Egy deszkakereskedésbe tettem be s láttam, hogy az utcán egy fiatal ember szalad át. Rajta egyszerű munkás ruha, a lábán papucs, de minden ragyogott rá a tisztaságtól. Szintén lapokat osztott ki.

„Hogy hívnak? kérdeztem tőle.

„D. L. Moody — felelt ő s viszont megkérdezte a nevemet.

„Megmondtam neki s megkérdeztem, hova való?

„Bostonba, felelte s újra tőlem kérdezte, hogy hova való vagyok.

Ugy tetszett, hogy kérdéseimet ismételni fogja s így mindazt megakarja tudni ő tőlem és rólam, amit én akarok kitudni ő tőle és róla. Megmondtam, hogy Rochesterből N. Y. ból jövök s megkérdeztem mennyi ideje van Chicagóban,

„Négy hónap óta. És ön?

„Két hónap óta. De szabad tudni, mit dolgozik?

„Henderson nevű eszmiadiánál dolgozom. És ön mivel foglalkozik?

„Az új vámházat építem, feleltém én s megkérdeztem, hogy kit ismer Chicagóban?

„Senkit, felelt ő. Hát ön kit ismer?

Nehéz munka volt, hogy el ne nevessem magam ezekre a keresztkérdésekre. De olyan őszinte, becsületes arcza volt, hogy szinte bűn lett volna kinevetni. Majd tudakoztattam apjáról, anyjáról s ő az enyéim-

ről. Végül megkérdeztem, tudja, milyen messze van Chicago Bostontól s ekkor eszembe ötlött, hogy milyen jól esnék ennek a fiatal embernek, ki ezer mértföldre van az édes anyjától, ha volna valakije egy ilyen nagy városban, mint a minő Chicago. Meghívtam azért, hogy jöjjön velem s mikor a szállodához értünk, sürgettem, hogy jöjjön be, de ott habozott, mert nem jól volt öltözve. Sürgetésem előtt meghajlott és feljött szobámba. Imádkoztunk, hogy munkánkat koronázza isten áldása. Este elmentünk a „Bethel Missió“-ba. Moody vissza kísért a szállodamba az istentisztelet után s lángoló arcczal szolt hozzám: Mr. Stillson, szeretnék én is önnel együtt munkálkodni.“

Én igenlőleg feleltem s keblemre öleltem az ifju embert s Moody egyike lett a Krisztus leghatalmasabb szavu apostolainak.

(Rochester. Post-Express.)

A debreczeni torna és kerékpáros egyesület

Ügyvivő elnökétől nyert értesítés szerint a f. hó 7 és 8-án az egyesület sportterén megtartandó országos atletikai torna és kerékpáros verseny iránt nem várt és nem remélt rendkívüli nagy érdeklődés mutatkozott úgy a fővárosi, valamint a vidéki társ torna és kerékpáros egyesületek tagjainál.

Bizonyítéka annak azon körülmény, hogy eddig már is 49 fővárosi és vidéki tornász és kerékpáros jelentette be Debreczenbe való eljövételét.

Az egyes verseny számokbani nevezések száma következő:

1. sz. verseny; kerékpármegnyitó versenyre — 9 nevezés.
2. sz. verseny; súlydobás versenyre 11 nevezés.
3. sz. verseny; kerékpár páros versenyre 8 nevezés.
4. sz. verseny; kerékpár páros versenyre 8 nevezés.
5. sz. verseny; magasugrás versenyre 16 nevezés.
6. sz. verseny; staféta 150 mtr. versenyre 20 nevezés.
8. sz. verseny; kerékpárversenyre 8 nevezés.
9. sz. v. Juniorok 4 nevezés.
10. sz. v. Diskos vetés 12 nevezés.
12. sz. Összetett verseny korlaton és nyujton 14 nevezés.
14. sz. v. Tavonugrás 17 nevezés.
15. sz. v. Gátfutás 19 nevezés.
16. sz. v. Kerékpáros körverseny 8 nevezés.

A versenyzők mind egyike valamely magyarországi torna vagy kerékpáros egyesület tagja és a verseny résztvevője. A versenyekben Magyarország leghíresebb atletái és versenyzői neveztek. Képvisele vannak a budapesti torna club, aradi meteor kerékpáros klub, a budapesti torna egyesület, aradi meteor kerékpáros klub, a budapesti posta és társaság atletikai sport egyesülete, budapesti (buda) torna egyesület, nyir-egyhazi kerékpáros egyesület, budapesti Condor kerékpáros egyesület, szegedi torna egyesület, hodmezővásárhelyi torna és vívó egyesület, budapesti atletikai klub bpesti III. kerületi torna és vívó egyesület.

A nevezések nem remélt nagy száma, több előfutam megtartását teszi szükségessé, miért is tekintve, hogy jelenleg már korán esteledik, az elnökség kénytelen lesz a versenyek megkezdését a délutáni már 1/3 órára tenni.

M. á. vasutak menetrendje 1902. máj. hó 1 től.

Debreczenből indul:

		6. p.
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4 16
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9 01
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12 36
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 27
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden	déli	12 —
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	8 10
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3 56
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7 58
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2 56
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12 17
Csak Szatmárig	reg.	5 10
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8 22
Miskolcz—Kassa felé	este	6 57
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u.	4 01
	m. áll. v.-től	reg. 5 28
	vásártérről	reg. 5 51
H.-Böszörmény	m. áll. v.-től	d. u. 4 06
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről	d. u. 4 15
	m. áll. v.-től	d. e. 11 20
	vásártérről	d. e. 11 20
Füzes-Abony felé m. á. v.-től	reg.	4 42
Füzes-Abony felé vásártérről	reg.	5 —
Ohat-Kócs—Polgár felé m. á. v.-től	d. u.	4 21
Ohat-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4 31
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	9 25
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4 31

Budapestre érkezik:

A reggel 9 ó. 1 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1 40
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este	8 50
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	reg.	5 10
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este	9 40

Budapestről—Debreczenbe indul:

A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	6 50
A d. u. 1 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	8 30
Az este 6 ó. 26 p.-kor érkező gy.-v.	d. u.	2 00
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz.-v.	este	7 05
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz.-v.	este	9 15
(P.-Ladányig gy.-v. átszállással).		

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől gy.-v.	d. e.	11 44
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3 36
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	6 26
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2 33
Budapest felől	reg.	7 42
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5 03
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7 32
" " " " " "	d. u.	12 16
" " " " " " gy.-v.	d. u.	3 55
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10 12
Csak Szatmárról	este	6 45
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8 07
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	reg.	12 07
Kassa—Miskolcz felől	este	7 53
	reg.	8 04
	reg.	8 17
B.-Sz.-Mihály —	este	6 14
H.-Böszörm. felől	este	6 35
	d. u.	3 21
	d. u.	3 30
F.-Abony felől vásártérre	d. u.	5 30
" " " " " " m. á. vhoz	d. u.	5 45
Ohat Kócs Polgár felől vásártérre	este	7 42
" " " " " " m. ávhoz	reg.	8 —
Derecske N. Léta felől	reg.	7 18
" " " " " "	d. u.	3 13

APRÓ HIRDETESEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Teke asztal. Jó karban

levő ujonnan behuzott tekeasztal (Billiard) jutányos árban eladó. Bővebb felvilágosítást ad Bárdos Géza, Közgazdasági bank.

Ellátásra. Egy intelligens gyermek-telen családnál 2 tanuló (külön szoba és ellátásra) mérsékelt ár mellett elfogadtatik.

A Vámospércsi határon a Halápon dülül mintegy 40 hold föld rajta levő épületekkel eladó vagy kiadó. Értekezhetni a kiadóhivatásban.

10 hectoliter tisztán

kezelt bor eladó József kir. hg. u. 9.

Akácdfa 150 darab 3

és 4 méteres haszonfának, továbbá 50 db. kerítés oszlop eladó. József kir. hg. u. 9.

Ermelléki asztali bor

— H. K. Szentimrei, 1901 évi termés — hordószámra eladó Arany János-ú. 3 sz.

Tanuló felvétetik a

Lovas és Kosárka női divatáru kereskedésébe Debreczen, Piacz-u. Vecsey ház.

10 korona ajándékot

kap az, ki egy közigazgatási tanfolyam hallgatójának a d. e. órákra 30—40 koronás irodai foglalkozást keres. Czim a kiadóhivatásban.

Mamsell ki önálló

munkásnő és finom izléssel bír, azonnali belépésre kerestetik. Kohn Katicza divatárusnő Pécsent.

Egy csinosan

butorozott szoba külön bejárattal minden órán kiadó Verbőczy-u. 4.

Két szoba iroda helyiségnek alkalmas, esetleg magános uraknak lakásnak Széchenyi-u. 12. sz. azonnal kiadó. — Ugyanott egy nagyobb Wertheim pénzszekrény jutányos árban eladó.

Szép bajusz

nyerhető rövid időn a híres „Hajdusági pedró” használata által. Egy doboz 40 ft. Kapható Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárában, valamint a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Teljes ellátásra

elvállal izr. család 1 esetleg 2 fiut kik közép vagy felsőbb osztályt végeznek. Jó nevelés biztosított. Ertekezhetni Fényes Mór szabó üzletében megyház.

Minden külföldinél jobbak és olcsóbbak!

a „Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság“

aranyéremmel kitüntetett ék szerkezetű, erőátételes

Borsajtói és Szőlőzúzó!

Eladás egyedül a gyártelepen: (12-4.)

Péterfia végén, a hadházi utcában.

500 forintot

fizetek annak, aki Bartilla fogvizének használatával, melynek üvege 35 kr, valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök (Csomagolások külön 10 kr.) Bartilla-Wiukler Ed., Wlen, 19/I. Sommergeasse I. — Kapható Debreczenben Mihalovits István a „Kigyóhoz“ címzett gyógyszerárában. Tóth Béla gyógyszerész. Határozottan kérjük Bartilla-féle fogvizet. Hamisítás feljelentéseért jó díjazás adatik.

SZABADOS és ROSSI

vizvezeték és világítási vállalat

DEBRECZEN

Piacz-utca 58.

Légszesz és vizvezetékek
CLOSETEK
és csatornázások,
SZIVATTYUK
Fürdőberendezések
és Gőzfürdők

stb. berendezésére.
Kőagyagsövek raktáron.

